

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 5C/28/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8522200596
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Mišenková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2024:8522200596.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou JUDr. Emíliou Mišenkovou v sporovej veci žalobcu: Slovenská republika - Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, 812 72 Bratislava, IČO: 00 151 866, za ktorú koná Slovenská konsolidačná, a.s., Cintorínska 21, 814 99 Bratislava, IČO: 35 776 005, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX C. XX, o zaplatenie 78,00 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu **z a m i e t a**.
- II. Žalobcovi nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e:

1. Žalobca sa žalobou doručенou tunajšiemu súdu dňa 22.4.2022 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu 78,00 eur s príslušenstvom. V podanej žalobe tvrdil, že žalovanému bola vystavená faktúra za stravu zabezpečenú počas nariadenej izolácie v karanténnom zariadení Kamenný Mlyn, Plavecký Štvrtok, za obdobie od 24.4.2020 do 30.4.2020. Faktúra bola splatná do 17.7.2020, žalovaný pohľadávku štátu v lehote splatnosti nezaplatil. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobca predložil vystavenú faktúru a výzvy na úhradu pohľadávky. Žalobca svoj nárok odvodzoval z ustanovenia § 58 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia (ďalej aj „zákon o ochrane verejného zdravia“). Predmetné ustanovenie umožňuje obmedziť vlastníctvo fyzickej osoby v rozsahu nákladov, ktoré vzniknú pri plnení povinností uložených fyzickej osobe v záujme ochrany verejného zdravia tým, že tieto náklady je povinná znášať. Táto povinnosť je podľa Ústavného súdu SR v súlade s Ústavou SR podľa nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 4/2021. Faktúra predstavuje plnenie v podobe paušálnych nákladov za stravu, ktorá bola žalovanému zabezpečená počas doby nariadenej izolácie v karanténnom zariadení. Žalobca zastáva názor, že žalovaný by si potreboval zabezpečiť stravu aj v prípade, ak by nebol umiestnený v karanténnom zariadení. Záverom konštatoval, že žalobca povinný využívať všetky právne prostriedky na ochranu majetku štátu, v súlade so zákonom č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu a zákona č. 374/2014 Z. z. o pohľadávkach štátu.

2. Platobným rozkazom súd žalobe žalobcu vyhovel. Žalovaný podal proti platobnému rozkazu, v zákonom stanovenej lehote, odpor. V dôvodoch odporu poukázal na to, že právnym titulom nariadenej izolácie bolo opatrenie Úradu verejného zdravotníctva SR č. OLP/3172/2020 zo dňa 17.4.2020. Po citácii viacerých článkov Ústavy SR, Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj výňatkov z rozhodnutí Ústavného súdu SR a Najvyššieho súdu SR v Bratislave, tvrdil, že posudzované opatrenie ako individuálny správny akt s normatívnym prvkom, t.j. hybridný správny akt, nie je všeobecne záväzným právnym predpisom. Tvrdil, že posudzované opatrenie trpí vadami nulity a to nedostatkom právneho základu, absolútnym omylom v osobe adresáta a požiadavkou právne nemožného plnenia. Nulitný paakt nevyvoláva zamýšľané právne účinky a nehľadá sa na neho ako na správny akt vôbec.

Posudzované opatrenie je vydané na základe ustanovenia zákona, o ktorom Ústavný súd SR vyslovil nesúlad s Ústavou SR. S poukazom na § 91 a nasl. zákona č. 314/2018 Z.z. o Ústavnom súde SR povinnosti uložené takýmito rozhodnutiami nemožno nútene vymáhať, tým nemožno vymáhať ani iné plnenia vzniknuté v súvislosti s týmito povinnosťami. Žalovaný tvrdí, že nie je pasívne legitimovaným subjektom, pretože nie je osobou povinnou v zmysle § 58 ods. 2 zák. č. 355/2007 Z.z. S poukazom na uvedené žalovaný navrhol žalobu zamietnuť.

3. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 17.10.2022 zotrval na podanej žalobe, uviedol, že vláda Slovenskej republiky vyhlásila podľa § 8 zákona č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva počnúc dňom 12.3.2020 od 06.00 hod. mimoriadnu situáciu. Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky ako príslušný orgán štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva podľa ustanovenia § 5 ods. 4 písm. h) zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom v rozhodnom čase, z dôvodu vyhlásenia mimoriadnej situácie na území Slovenskej republiky, nariadil podľa ustanovenia § 12 ods. 2 písm. f) a ustanovenia § 48 ods. 4 písm. n) zákona č. 355/2007 Z.z. opatrenie č. OLP/2595/2020 zo dňa 15.3.2020, ktoré v bode D) opatrením č. OLP/2596/2020 zo dňa 16.3.2020 zmenil, podľa ktorého všetkým osobám, ktoré sa od 16.3.2020 od 6.00 hod. ako zorganizované skupiny vrátili z postihnutých oblastí zahraničia na územie Slovenskej republiky, alebo o repatriácii ktorých na územie Slovenskej republiky sa rozhodne, sa nariaďuje izolácia v zariadeniach určených Ministerstvom vnútra SR na dobu nevyhnutnú na vykonanie laboratórnej diagnostiky ochorenia COVID-19 a následne po zistení negatívneho výsledku sa tejto osobe nariaďuje domáca izolácia v celkovej súhrnnej dobe 14 dní. Žalobca zdôraznil, že nariadenie izolácie formou jednotlivých opatrení nepatrí do pôsobnosti Ministerstva vnútra SR. Zákon č. 355/2007 Z.z. v ustanovení § 12 stanovuje opatrenia na predchádzanie ochoreniam a na to, aby sa dosiahol predpokladaný účinok nariadených opatrení. Fyzické osoby sú podľa § 51 zákona č. 355/2007 Z. z. povinné plniť opatrenia na predchádzanie ochoreniam, a preto žalovaný mal povinnosť absolvovať izoláciu v karanténnom zariadení a uhradiť náklady, ktoré mu pri plnení povinností ustanovených týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, upravujúcimi ochranu verejného zdravia, vznikli. Skutočnosť, že žalovaný absolvoval izoláciu v karanténnom zariadení od 24.4.2020 do 30.4.2020 nie je sporná. Navrhol, aby mu súd vyhovel.

4. Následne tunajší súd rozhodol rozsudkom č.k. 5C/28/2022-69 zo dňa 2.6.2023, ktorým žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 78,- eur s príslušenstvom a vyslovil, že žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

5. Na podklade odvolania žalovaného Krajský súd v Prešove uznesením č.k. 6Co/26/2023-161 zo dňa 14.12.2023 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vrátil mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V dôvodoch zrušujúceho uznesenia odvolací súd uviedol, že v ďalšom konaní sa súd prvej inštancie bude musieť zaoberať najmä podmienkami konania na strane sporových strán, a to aktívnou a pasívnou vecnou legitímáciou žalobcu a žalovaného a následne rozhodnúť v intenciách naznačených v tomto uznesení. V tejto súvislosti dal prvoinštančnému súdu do pozornosti viaceré rozhodnutia odvolacích súdov, ktoré sa predmetnou problematikou už v predchádzajúcom období zaoberali.

6. Súd zaslal uznesenie odvolacieho súdu obidvom sporovým stranám spolu s oznámením, že prípadné návrhy na doplnenie dokazovania môžu oznámiť súdu v lehote 10 dní odo dňa doručenia tejto písomnosti. Žiadna zo strán nové vyjadrenie ani návrhy na doplnenie dokazovania nepodala.

7. Na tomto mieste súd v prvom rade, pre poriadok, uvádza, že v predmetnej veci bolo dňa 11.11.2022 doručené súdu vyjadrenie žalovaného, podané prostredníctvom advokátky C. D. B., prílohou ktorého bolo aj plnomocenstvo, ktorým žalovaný dňom 31.10.2022 splnomocnil menovanú advokátku na zastupovanie v tomto konaní. Plná moc bola doložená do spisu v kópii, bez osvedčovacej doložky. V rámci vykonávania procesných úkonov súd z verejne prístupného registra Slovenskej advokátskej komory a následne aj z písomnej správy Slovenskej advokátskej komory zistil, že C. D. B. mala s účinnosťou od 16.2.2021 pozastavený výkon advokácie a s účinnosťou odo dňa 7.12.2022, bola zo zoznamu advokátov Slovenskej advokátskej komory vyčiarknutá. Následne súd listom zo dňa 20.3.2023 upovedomil žalovaného o zistených skutočnostiach a s poukazom na vyššie uvedené mu oznámil, že C. D. B. nebola oprávnená poskytovať mu právne služby ako advokátka Advokátskej kancelárie v Košiciach, teda ani prevziať plnomocenstvo na jeho zastupovanie v tomto súdnom konaní, a ani podať vyjadrenie vo veci zo dňa 10.11.2022, preto súd na uvedený úkon právnej služby C. D.

B. nebude prihliadať. Súd žalovaného zároveň poučil o tom, že ako sporová strana má právo zvoliť si advokáta, ktorý ho bude zastupovať v tomto konaní, ako aj o tom, že podľa zákona č. 327/2005 Z.z. má právo na poskytnutie právnej pomoci určeným advokátom alebo Centrom právnej pomoci, pokiaľ spĺňa podmienky na jej poskytnutie uvedené v tomto zákone. Žalovanému bola súdna zásielka listinne doručená dňa 23.3.2023. Žalovaný na oznam súdu nereagoval. Uvedená skutočnosť bola oznámená aj JUDr. Adriane Krajníkovej. Následne prvoinštančný súd rozhodol vo veci rozsudkom sp. zn. 5C/28/2022-69 zo dňa 14.12.2023, proti ktorému žalovaný podal odvolanie. Odvolací súd uznesením 6Co/26/2023-161 zo dňa 14.12.2023 zrušil rozsudok prvoinštančného súdu a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V záhlaví uznesenia odvolací súd uviedol JUDr. Adrianu Krajníkovú ako zástupcu žalovaného a označil ju jej osobnými údajmi (údajmi fyzickej osoby). Z plnomocenstva, založeného v spisovom materiáli je však zrejmé, že žalovaný mal udeliť plnomocenstvo C. D. B. nie ako fyzickej osobe, ale ako advokátke Advokátskej kancelárie so sídlom Kuzmányho 57, Košice. Vzhľadom na to, že súdu nebola predložená plná moc, ktorým by žalovaný udelil plnomocenstvo na zastupovanie v tomto konaní JUDr. Adriane Krajníkovej ako splnomocnenému zástupcovi – fyzickej osobe, ale plná moc bola udelená C. D. B., ako advokátke Advokátskej kancelárie so sídlom Kuzmányho 57, Košice, pričom, ako už bolo vyššie uvedené, C. D. B. už v čase udelenia plnomocenstva nebola oprávnená poskytovať právne služby ako advokátka, nakoľko s účinnosťou od 16.2.2021 jej bol pozastavený výkon advokácie a s účinnosťou od 7. decembra 2022 bola vyčiarknutá zo zoznamu advokátov vedeného Slovenskou advokátskou komorou, súd v tomto konaní s C. D. B., ako advokátkou Advokátskej kancelárie v Košiciach, nekonal a na jej úkony neprihliadal. Konajúci súd má za to, že ide o dva úplne odlišné subjekty (advokát Advokátskej kancelárie vs. splnomocnený zástupca/fyzická osoba), a preto súd nemôže, na základe do spisu doloženého plnomocenstva (udeleného C. D. B. ako advokátke Advokátskej kancelárie v Košiciach), konať v tejto veci s JUDr. Adrianou Krajníkovou ako so splnomocneným zástupcom žalovaného – fyzickou osobou, nakoľko takúto plnú moc (ktorá by bola udelená žalovaným JUDr. Adriane Krajníkovej ako splnomocnenému zástupcovi – fyzickej osobe) súd k dispozícii nemá. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že žalovaný bol o uvedenej skutočnosti upovedomený a bol poučený o možnosti zvoliť si iného zástupcu alebo advokáta, avšak tak neučinil.

8. Nakoľko ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 2.000,- eur, súd v predmetnej veci rozhodol v súlade s ust. § 177 odsek 2 písm. a) CSP bez nariadenia pojednávania. Oznámenie o tom, že vo veci bude dňa 15.3.2024 o 13.00 hod. vyhlásený rozsudok bez nariadenia pojednávania, bol zverejnený na úradnej tabuli tunajšieho súdu a webovej stránke súdu dňa 20.2.2024.

9. Konajúci súd sa oboznámil so žalobou a s vyjadreniami sporových strán, preskúmal písomné dôkazy predložené žalobcom, a to: faktúru č. 20600545121, výzvu na úhradu pohľadávok po lehote splatnosti – strava počas karantény z 19.10.2020, výzvu na úhradu pohľadávky štátu vo výške 78,- eur zo dňa 21.1.2022 s kópiou doručanky a zistil nasledovný skutkový stav veci:

10. V predmetnej veci mal súd preukázané, že žalovaný bol v období od 24.4.2020 do 30.4.2020 umiestnený v karanténnom zariadení Kamenný Mlyn Plavecký Štvrtok. Dňa 17.6.2020 Ministerstvo vnútra SR vystavilo faktúru č. 2060055121 na meno žalovaného, ktorou mu fakturovalo náklady na stravu počas nariadenej karantény na sumu 78,- eur. Faktúra bola splatná dňa 17.7.2020. Žalovaný faktúru v lehote splatnosti nezaplatil. Následne žalobca zaslal žalovanému výzvu zo dňa 19.10.2020 na úhradu pohľadávky po lehote splatnosti – strava počas karantény. Ďalšou výzvou zo dňa 21.1.2022 žalobca vyzval žalovaného na úhradu pohľadávky štátu vo výške 78,- eur do 10 dní od doručenia tejto výzvy s tým, že ak do stanoveného termínu úhradu dlžnej sumy nevykoná, bude sa domáhať svojho nároku súdnou cestou. Výzva bola doručená žalovanému dňa 28.1.2022. Žalovaný požadovanú sumu nezaplatil.

11. Je nesporné, že vláda Slovenskej republiky vyhlásila podľa § 8 zákona č. 42/1994 Z.z. počnúc dňom 12.3.2020 od 06:00 hod. mimoriadnu situáciu. Úrad verejného zdravotníctva podľa § 5 ods. 4 písm. h) zákona o ochrane verejného zdravia v znení platnom rozhodnom čase nariadil podľa § 12 ods. 2 písm. f) a § 48 ods. 4 písm. e) zákona opatrenie č. OLP/3172/2020 zo dňa 17.04.2020, ktorým sa nariadila všetkým osobám, ktoré od 20.04.2020 od 07:00 hod. vstúpia na územie Slovenskej republiky, izolácia v zariadeniach určených štátom na dobu nevyhnutnú na vykonanie laboratórnej diagnostiky ochorenia

COVID-19 a následne po zistení negatívneho výsledku sa tejto osobe nariadila domáca izolácia v celkovej súhrnej dobe 14 dní. (ďalej aj „Opatrenie“).

12. Predmetom sporu medzi sporovými stranami bol nárok žalobcu na zaplatenie stravy počas pobytu žalovaného v karanténnom zariadení v zmysle vydaného Opatrenia, ktoré si žalobca uplatnil na základe vystavenej faktúry s poukazom na § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia.

13. Riadiac sa právnym názorom odvolacieho súdu prvoinštančný súd opätovne dôsledne preskúmal spisový materiál a posúdil predmetnú vec, a to najmä v intenciách naznačených odvolacím súdom a dospel k záveru, že v danom prípade nárok žalobcu nie je dôvodný, a to z nižšie rozpisovaných dôvodov.

14. Žalobca smeroval svoje rozhodujúce skutkové tvrdenia k aplikácii § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia. V zmysle § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia náklady, ktoré fyzickým a právnickým osobám vzniknú pri plnení povinností ustanovených týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia, uhrádza ten, kto je povinný tieto povinnosti plniť. Podľa názoru žalobcu to znamená, že pokiaľ sa žalovanému uložila izolácia v zariadeniach určených Ministerstvom vnútra SR, je povinný uhradiť náklady, ktoré mu v súvislosti s plnením tejto povinnosti vznikli.

16. Z hypotézy ustanovenia § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia vyplýva, že náklady, ktoré má žalovaný znášať, musia súvisieť s plnením povinností podľa zákona o ochrane verejného zdravia alebo podľa iných všeobecne záväzných právnych predpisov, t. j. všeobecne záväznými právnymi aktami.

17. Súd preto zameril svoje posudzovanie nároku na otázku, či žalobca plnil povinnosti uložené zákonom o ochrane verejného zdravia, konkrétne § 12 ods. 2 písm. f) v znení účinnom v čase vydania opatrenia, podľa ktorého: „Opatrenia na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení sú izolácia v domácom prostredí alebo v zdravotníckom zariadení, prípadne inom určenom zariadení, zvýšený zdravotný dozor, lekársky dohľad, karanténne opatrenia.“

18. Ústavný súd v náleze PL. ÚS 4/2021-136 zo dňa 08.12.2021 (ktorým došlo k derogácii časti predmetného ustanovenia zákona pre nesúlad s ústavou) v bode 109 a 110 nálezu uviedol: „Hoci samotný § 12 ods. 2 písm. f) zákona o ochrane verejného zdravia neustanovuje žiadne povinnosti ani neumožňuje štátnym orgánom ukladať opatrenia, a teda sám osebe žiadnym spôsobom nezasahuje do osobnej slobody jednotlivca, je potrebné ho posudzovať v spojení s § 5 ods. 4 písm. k) zákona o ochrane verejného zdravia, ktorý zveruje úradu verejného zdravotníctva nariadovanie opatrení na predchádzanie ochoreniam podľa § 12, ak ich treba vykonať v rozsahu presahujúcom územnú pôsobnosť regionálneho úradu verejného zdravotníctva, resp. s § 6 ods. 3 písm. e) zákona o ochrane verejného zdravia, ktorý zveruje nariadovanie rovnakých opatrení regionálnemu úradu verejného zdravotníctva v rámci jeho územnej pôsobnosti. Rovnako je § 12 ods. 2 písm. f) zákona o ochrane verejného zdravia aplikovateľný aj v spojení s § 48 ods. 4, a to nielen z dôvodu formulácie § 5 ods. 4 písm. k) a § 6 ods. 3 písm. e), ktorá zahŕňa odkaz na § 12, ako aj na § 48 ods. 4, ale aj výslovným prepojením § 48 ods. 4 písm. n) na § 12 ods. 2 písm. f) zákona o ochrane verejného zdravia či použitím identickej terminológie v § 48 ods. 4 písm. u) a § 12 ods. 2 písm. f) zákona o ochrane verejného zdravia. Z tohto dôvodu a napriek tomu, že § 12 ods. 2 písm. f) zákona o ochrane verejného zdravia v časti o izolácii v zdravotníckom zariadení, prípadne inom určenom zariadení, ako aj v časti o karanténnych opatreniach (tak ako je to ďalej odôvodnené) obsahuje iba vymenovanie opatrení na predchádzanie ochoreniam a sám osebe nemá priame právne účinky, šírka jeho formulácie spojená s absenciou legálnych definícií, ktoré by svojou presnosťou a ohraničenosťou zohľadnili mieru obmedzenia osobnej slobody, vytvára pri využití kompetencie podľa § 5 ods. 4 a § 6 ods. 3 a nadväzne aj podľa § 48 ods. 4 zákona o ochrane verejného zdravia riziko zásahov do osobnej slobody, ktoré sa síce môžu javiť ako formálne súladné so zákonom, no v dôsledku použitia nedostatočne legálne definovaných, a tým neurčitých pojmov sa môžu stať nekontrolovateľnými. Navyše sa týmto prístupom zákonodarca v prospech exekutívy významne zbavuje výlučného oprávnenia legalizovať i legitimizovať vážne zásahy do ľudských práv v kontexte čl. 13 ods. 1 a 2 ústavy. Preto situácia, v ktorej § 5 ods. 4 zákona o ochrane verejného zdravia zahŕňa oprávnenie úradu nariadiť aj iné opatrenia podľa § 12 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia, vo vzťahu ku

ktorým takéto pochybnosti v dôsledku ich formulácie nevznikajú, dostatočne odôvodňuje postup navrhovateľky smerujúci k preskúmaniu ústavnej súladnosti iba časti normy obsiahnutej v písmene f) predmetného ustanovenia. Problematickým sa v tejto súvislosti ústavnému súdu nejaví zverenie kompetencie nariadovať tieto opatrenia úradu verejného zdravotníctva a regionálnym úradom verejného zdravotníctva (PL. ÚS 8/2021), ale ustanovenie limitov tejto kompetencie zákonodarcom.“

19. Z uvedeného vyplýva, že v § 12 ods. 2 písm. f) zákona o ochrane verejného zdravia sice nie sú ustanovené žiadne povinnosti, pretože toto ustanovenie obsahuje len vymenovanie opatrení na predchádzanie ochoreniam a sám o sebe nemá priame právne účinky, však tie nastávajú v prípade, ak sú spojené s v tom čase účinnom oprávnením ÚVZ nariadiť opatrenia podľa § 48 ods. 4 zákona o ochrane verejného zdravia.

20. Z logického výkladu v súvislosti s právnym názorom Ústavného súdu SR potom vyplýva, že žalovaný mal podľa opatrenia ÚVZ povinnosť podrobiť sa karanténe s poukazom na právne účinky derogačného nálezu Ústavného súdu SR PL. ÚS 4/2021 až od okamihu jeho zverejnenia v Zbierke zákonov.

21. Podľa § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia bolo účelom zákonodarcu, aby osoby, ktoré sú povinné plniť povinnosti podľa zákona a ktoré im boli nariadené v rozhodnom čase opatrením ÚVZ znášali náklady s tým spojené.

22. Podľa názoru súdu (rovnako aj Ústavného súdu SR v bode 157. nálezu PL. ÚS 4/2021) ide o jasnú zákonom ustanovenú povinnosť, ktorá zasahuje do práva povinnej osoby vlastniť majetok podľa článku 20 Ústavy SR. Prípustnosť tohto zásahu do vlastníctva z hľadiska rozsahu je výslovne obmedzená výškou nákladov spojených s plnením uložených povinností, ktoré je fyzická osoba povinná znášať sama. Ide pritom o náklady plnenia akýchkoľvek (uložených) povinností, nielen povinností podrobiť sa opatreniam obmedzujúcim jej osobnú slobodu - patrí sem napríklad aj povinnosť znášať náklady spojené s používaním preventívnych a iných ochranných pomôcok, náklady dezinfekcie atď. (nález Ústavného súdu SR PL. ÚS 4/2021, bod 158). Aj z argumentácie Ústavného súdu SR v plenárnom náleze vyplýva, že ustanovenie § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia má výrazný súkromnoprávny presah, pretože stanovuje, že žalovaný nemá nárok na náhradu nákladov, ktoré mu v súvislosti s plnením uložených povinností vznikli. Toto ustanovenie však a priori nezakladá možnosť domáhať sa úhrady nákladov medzi „poskytovateľom služieb“ a jeho prijímateľom - osobou povinnou plniť povinnosti podľa zákona o ochrane verejného zdravia. Uvedené ustanovenie § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia upravuje len vertikálne právne vzťahy medzi orgánom štátu, ktorý tieto povinnosti fyzickej osobe (žalovanému) uložil a povinnostiach fyzickej osoby znášať náklady s tým spojené.

23. Ako vyplýva už z citovaného nálezu Ústavného súdu SR (bod 158.) uvedené ustanovenia dopadá na všetky náklady, ktoré povinnej osobe vznikli. Ide napríklad o náklady z titulu kúpy rúšok, respirátorov, dezinfekcie, teda aj o náklady súvisiace so stravou, ktorá bola žalovanému poskytnutá. Náklady s tým súvisiace však žalovanému vznikajú v okamihu, keď dôjde k uzavretiu súkromnoprávneho vzťahu, ktorým ako povinná osoba realizuje povinnosti uložené mu opatrením ÚVZ. To znamená, že v prípade povinnosti nosiť rúška vzniká povinnej osobe výdavok (podľa § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia) okamihom zaplatenia kúpnej ceny od predávajúceho. V prípade, ak by túto kúpnu cenu povinná osoba neuhradila, môže sa predávajúci (napr. lekár a pod.) domáhať zaplatenia kúpnej ceny na súde podľa § 588 a nasl. Občianskeho zákonníka, nie na základe § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia. To rovnako platí aj na prípad poskytnutia stravy žalovanému. Výdavky spojené so zabezpečením karantény, konkrétne s poskytnutím stravy pre žalovaného predstavovali podľa právnej úpravy účinnej v čase izolácie žalovaného pohľadávku, ktorá patrila prevádzkovateľovi zariadenia, prípadne inej osobe, ktorá uvedenú službu dodala. Žalobca v konaní netvrdil a nepreukázal, že bol poskytovateľom ubytovania a stravy pre žalovaného, resp. že bol prevádzkovateľom tohto zariadenia. Nepreukázal teda existenciu právneho vzťahu, na základe ktorého by mu patrilo právo domáhať sa zaplatenia stravy za obdobie izolácie žalovaného. Rovnako nepreukázal ani sekundárny právny nárok, ktorý v tejto súvislosti mohol vzniknúť, napríklad, že na základe osobitného predpisu (zákon č. 179/2011 Z. z. o hospodárskej mobilizácii) zaplatil prevádzkovateľovi zariadenia, v ktorom bola karanténa poskytnutá, náklady na stravu (žalovaného), ktoré prevádzkovateľovi v tej súvislosti vznikli. V tom prípade by nárok žalobcu mohol súd subsumovať pod ustanovenie § 454 Občianskeho zákonníka, t. j. žalobca plnil za žalovaného to, čo mal podľa § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia plniť

sám. Zo žaloby však len vyplýva, že žalovanému bola vystavená faktúra za stravu zabezpečenú počas nariadenej izolácie. V argumentácii žalobcu absentuje tvrdenie o tom, že žalobca bol prevádzkovateľom tohto zariadenia, že mu z toho dôvodu stravu poskytol a na základe čoho dospel k výške stravného. Faktúra ako taká nie je právny úkon, ale len účtovný doklad podľa osobitného predpisu, ktorý automaticky bez ďalšieho nezakladá nárok na jej úhradu. Žalobca tak neunesol bremeno tvrdenia za účelom možnej identifikácie hmotnoprávnej normy, pod ktorú by súd zistený skutkový stav podradil. Z toho dôvodu súd podanú žalobu zamietol.

24. Na ďalšie objasnenie súd poukazuje na to, že v období, v ktorom bol žalovaný v karanténnom zariadení, t. j. od 24.04.2020 - 30.04.2022, faktúra bola vystavená dňa 17.6.2020, nebola účinná právna úprava, na ktorú poukázala Národná rada SR v bode 34. nálezu Ústavného súdu PL. ÚS 4/2021, podľa ktorého v súčasnosti je platné a účinné nariadenie vlády č. 183/2021 Z. z. v znení nariadenia vlády č. 228/2021 Z. z. Na predmetný prípad nedopadá ani nariadenie vlády č. 269/2020 Z. z., ktoré nadobudlo účinnosť dňom jeho vyhlásenia 30.09.2020 v spojení s usmernením Ministerstva vnútra SR, sekcie krízového riadenia č. SKR-COKP1- 2020/000496-006 zo dňa 11.11.2020, pretože nadobudli účinnosť až po tom, ako žalovaný bol v izolácii.

25. Možno teda uzavrieť, že aj keď pohľadávka žalobcovi vznikla pri plnení uložených povinností, nejde o pohľadávku, ktorú by bol povinný dodatočne znášať žalovaný. Na tomto mieste súd opätovne poukazuje na nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 4/2021, v ktorom Ústavný súd SR konštatoval protiústavnosť ustanovenia § 12 ods. 2 písm. f) zákona o ochrane verejného zdravia v tej časti, ktorá predstavovala právny základ možnosti ÚVZ SR nariadiť izoláciu osoby v zdravotníckom zariadení, prípadne v inom určenom zariadení. Práve takéto opatrenie ÚVZ SR zo dňa 15.3.2020, resp. 16.3.2020, vydané na podklade § 12 ods. 2 písm. f) zákona o ochrane verejného zdravia, bolo dôvodom toho, že žalovaný bol v čase od 24.4.2020 do 30.4.2020 počas nariadenej izolácie v karanténnom zariadení Kamenný mlyn Plavecký Štvrtok.

26. Z uvedeného súd vyvodzuje, že ak kvôli rozporu s Ústavou SR stratilo účinnosť zákonné ustanovenie, ktoré dovoľovalo nariadiť izoláciu osôb (vrátane žalovaného) v karanténnom zariadení, a teda takéto obmedzenie práv nebolo vykonané na ústavne akceptovateľnom základe, nemožno inou optikou hľadiť ani na okolnosť, či v tej súvislosti vznikla dotknutej osobe povinnosť nahrádzať s takýmto obmedzením spojené náklady. Inak povedané, ak právna úprava izolácie osôb v karanténnych zariadeniach bola vyhodnotená ústavným súdom ako protiústavná, už len zmysel právnej zásady „z neprávania nemôže vzniknúť právo“ nepripúšťa, aby dotknutá osoba mala preplatiť (štátu) náklady spojené s pobytom v karanténnom zariadení.

27. S poukazom na uvedené dospel súd k záveru o nedôvodnosti žaloby, preto podanú žalobu v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol takto:

28. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

29. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

30. Ak podľa obsahu spisu strane v konaní žiadne trovy nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej náhrada trov konania nepriznáva (uznesenie NS SR z 28.2.2018 sp. zn. 7Cdo/14/2018, zverejnené v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod R 72/2018).

31. Riadiac sa vyššie uvedenými zákonnými ustanoveniami a citovaným právnym názorom Najvyššieho súdu SR, súd žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia

na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech rozhodnutie bolo vydané.

Podľa § 363 CSP sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.